

Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Postboks 1025 Sentrum, 0104 Oslo
Telefon 21 02 34 00
Besøksadresse Tullins gate 2
Kontingentskonto 8101 51 77837
Bankkonto annet 8101 28 96883
post@forskerforbundet.no
www.forskerforbundet.no
Foretaksnr 971 422 505

Deres ref: 19/285

Vår ref: 195450/1

Vår dato: 29.08.2019

Høring – Enklere merverdiavgift med én sats

Forskerforbundet viser til utredningen «NOU 2019: 11 Enklere merverdiavgift med én sats» som Finansdepartementet har sendt på høring. Vi vil gjerne knytte noen kommentarer til kapittel 8 som gjelder omsetning av aviser, nyhetstjenester, tidsskrifter og bøker.

Omsetning av aviser, tidsskrifter og bøker har vært unntatt merverdiavgift helt fra innføringen av merverdiavgiften i 1970. Fritak for MVA ble i sin tid begrunnet med ivaretagelse av det norske språket, av hensyn til fri opinionsdannelse og for at kulturelle hensyn ikke skulle bli skadelidende.

NOU-en mener at alle varer og tjenester skal belastes med merverdiavgift, og mener støtte til særskilte formål gjennom redusert merverdiavgiftssats er lite treffsikkert og kostbart. Utvalget mener derfor at det er bedre å innføre andre virkemiddel dersom man ønsker å oppnå medie- og litteraturpolitiske mål.

Forskerforbundet kan ikke støtte forslaget om at trykte og elektroniske bøker og tidsskrifter skal omfattes av merverdiavgift. Forskerforbundet mener at gjeldende ordning med nullsats fremdeles er det enkleste og mest treffende virkemiddel for å ivareta norsk fagspråk og hensynet til fri opinionsdannelse og andre kulturelle hensyn.

Innføring av merverdiavgift vil gjøre det nødvendig å opprette flere ulike støtteordninger som vil måtte indeksreguleres og som hver for seg risikerer å bli endret i forbindelse med budsjettbehandlingene. For universitets- og høyskolesektoren betyr innføring av merverdiavgift betydelige merutgifter som vil måtte kompenseres over statsbudsjettet, hvis det ikke skal gå ut over aktiviteten og kvaliteten på undervisning og forskning. Videre ville det bli nødvendig å utvikle andre spesifikke tiltak for ivaretagelse av norsk som fagspråk. Her viser utredningen til at det er mer treffsikkert om man vurderer målrettet støtte til norskspråklige utgivelser. Forskerforbundet mener at hensynet til fri opinionsdannelse må vektlegges sterkt i denne sammenhengen. Av hensyn til demokratisk deltakelse og fri opinionsdannelse er det viktig at aviser, tidsskrifter og bøker er tilgjengelige. I takt med en stadig mer utdannet befolkning er det også vesentlig at vitenskapelige tidsskrift og fagbøker er tilgjengelige.

Forskerforbundet mener samlet sett at dagens nullsats på omsetning av tidsskrifter og bøker må videreføres. Nullsats er enkelt, sikkert og treffende nok, og å foretrekke fremfor å måtte etablere flere ulike støtte- og kompensasjonsordninger.

Forskerforbundet mener derfor det er grunn til å hevde at avvikling av nullsats for trykte og elektroniske bøker og tidsskrifter vil virke unødig byråkratiserende.

I tilknytning til tidsskrifter og bøker viser vi også til at endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivninga, som ble gjort gjeldende med virkning fra 1. juli 2019, likestilte trykte og elektroniske bøker og tidsskrifter ved at også e-bøker og e-tidsskrifter fikk merverdiavgiftsfritak. I tillegg til disse endringene ble det også åpnet for at departementet i forskrift kan frita framstilling av elektroniske tidsskrifter og bøker fra merverdiavgift. Forskerforbundet ønsker gjeldende rett videreført og at forskriftshjemmelen benyttes.

Forskerforbundet er uenig i utvalgets vurdering av å innføre lik merverdiavgift for kultur og idrett. Her mener forbundet at hensynet til et enklere merverdiavgiftssystem må vike til fordel for hensynet til å ivareta en sektor som generelt har veldig trange økonomiske rammer. Forslaget om innføring av merverdiavgift vil kunne ha store konsekvenser for både idretts- og kulturtilbudet i landet. Forbundet advarer derfor mot å gjennomføre utvalgets forslag uten en videre konsekvensutredning av hvordan det vil slå ut.

Med vennlig hilsen

Forskerforbundet

Guro Elisabeth Lind
Leder

Hilde Gunn Avløyp
Generalsekretær